มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพขนส่งชุมชน สาขาบริการขนส่งผู้โดยสาร
อาชีพผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่)

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพขนส่งชุมชน สาขาบริการขนส่งผู้โดยสาร อาชีพผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่)

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ครั้งที่ 2/2566

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

พระราชบัญญัติรถยนต์พ.ศ. 2522 ได้ให้ความหมายของคำว่า “รถยนต์สาธารณะ” เอาไว้ ดังนี้

“รถยนต์สาธารณะ” หมายความว่า

(1) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ซึ่งได้แก่รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนที่ใช้รับจ้างระหว่างจังหวัด โดยรับส่งคนโดยสารได้เฉพาะที่นายทะเบียนกำหนด

(2) รถยนต์รับจ้าง ซึ่งได้แก่รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์สาธารณะอื่นนอกจากรถยนต์โดยสารประจำทาง และ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “รถแท็กซี่” เอาไว้ ดังนี้

“รถแท็กซี่” หมายความว่า รถยนต์ที่ใช้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน

ข้อปฏิบัติของผู้ขับขี่รถแท็กซี่

3.1 ข้อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2533

1) ในขณะที่อยู่ในระหว่างการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับขี่รถแท็กซี่จะปฏิเสธไม่รับจ้างคนโดยสารมิได้ เว้นแต่การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนหรือแก่คนโดยสาร (มาตรา 57 จัตวา) กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

2) ต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่ว่าจ้างตามเส้นทางที่สั้นหรือถึงที่หมายเร็วที่สุด หรือเส้นทางที่ไม่อ้อมเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันไว้ โดยห้ามมิให้พาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใด ๆ (มาตรา 57 เบญจ) กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

3) ในขณะขับรถต้อง (มาตรา 57 ฉ)

- ไม่สูบบุหรี่ หรือกระท าด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความร าคาญให้แก่คนโดยสาร กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว หรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสาร กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 2,000 บาทถึง 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ไม่เสพยาเสพติดให้โทษ กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษอีก 1 ใน 3
- ไม่เสพติดวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอีก 1 ใน 3
- ไม่ขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 2,000 บาทถึงหนึ่ง 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

3.2 ข้อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

1) ห้ามปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร เว้นแต่การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนหรือคนโดยสาร กรณีที่ประสงค์จะไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารให้แสดงป้ายงดรับจ้างบรรทุก คนโดยสาร (มาตรา 93) กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

2) ห้ามรับบรรทุกคนโดยสารเกินจำนวนที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต (มาตรา 94) กรณีฝ่าฝืนต้อง ระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

3) ห้ามเรียกให้คนขึ้นรถแท็กซี่โดยส่งเสียงอื้ออึงหรือในลักษณะที่ก่อความรำคาญแก่คนโดยสารหรือผู้อื่น รวมทั้งห้ามต้อน ดึง เหนี่ยว หรือยึดยื้อคนหรือสิ่งของเพื่อให้ขึ้นรถแท็กซี่ (มาตรา 95) กรณีฝ่าฝืนต้อง ระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

4) ห้ามเรียกเก็บค่าโดยสารเกินอัตราที่ปรากฏจากมาตรแท็กซี่ (มาตรา 96) กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

5) ในขณะขับรถ (มาตรา 99)

- ห้ามสูบบุหรี่ เปิดวิทยุ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ใน ลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสาร
- ห้ามยื่นมือ แขน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายออกนอกรถ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้สัญญาณ
- ห้ามจับคันบังคับรถด้วยมือเพียงด้านเดียว เว้นแต่มีเหตุจำเป็น
- ห้ามใช้เสียงสัญญาณเมื่อเข้าในบริเวณโรงพยาบาล สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษา
- ห้ามใช้เสียงสัญญาณแตรเพื่อเร่งรถคันอื่น หรือแซงหรือตัดหน้ารถอื่นในลักษณะฉวัดเฉวียนเป็นที่น่าหวาดเกรงว่าจะเกิดอันตราย
- ห้ามรับคนโดยสารภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานจราจรได้กำหนดเครื่องหมายจราจร ห้ามรับคนโดยสาร และห้ามขับรถเข้าในบริเวณบ้านของผู้อื่น
- ห้ามกล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว หรือแสดงกริยาดังกล่าวต่อคนโดยสารหรือผู้อื่น

กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

6) ต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่ว่าจ้างตามเส้นทางที่สั้นที่สุด หรือเส้นทางที่ไม่อ้อมเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกัน โดยห้ามพาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใด ๆ (มาตรา 100) กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

7) ต้องแต่งกาย ดังนี้ (มาตรา 101)4

- แต่งกายให้สะอาด สุภาพเรียบร้อยและรัดกุม ด้วยเสื้อเชิ้ตคอตั้งหรือคอพับแขนยาวหรือแขนสั้นไม่มีลวดลาย การสวมเสื้อให้สอดชายล่างของเสื้ออยู่ภายในกางเกง ยกเว้นเสื้อที่โดยสภาพไม่ต้องสอดชายล่างให้อยู่ภายในกางเกง กางเกงขายาวไม่มีลวดลาย สวมรองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ
- ต้องติดเครื่องหมายชื่อตัวและชื่อสกุลของคนขับรถเป็นภาษาไทย ขนาดตัวอักษรสูงไม่น้อยกว่า 1.50 เซนติเมตร ตัวอักษรต้องเป็นแบบตัวพิมพ์ อ่านได้ง่าย โดยติดที่อกเสื้อด้านซ้าย สีของตัวอักษรให้ตัดกับสีเสื้อ โดยต้องติดให้มองเห็นชัดเจนและไม่มีสิ่งใดปิดบังไว้ กรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 1 : 26 พฤษภาคม 2557

ครั้งที่ 2 : พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

ครั้งที่ 3 : กรกฎาคม พ.ศ.2566

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ปรับระดับเป็น อาชีพผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) ระดับ 3 และ ระดับ 4

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพขนส่งชุมชน

สาขาบริการขนส่งผู้โดยสาร

อาชีพผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	**เนื้อหา**
10101	การระบุรายละเอียด ด้านภูมิศาสตร์ท้องถิ่นที่จำเป็นสำหรับคนขับรถแท็กซี่
10201	การขับรถแท็กซี่ด้วยความปลอดภัยและบริการที่ดี

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพขนส่งชุมชน สาขาบริการขนส่งผู้โดยสาร อาชีพผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นผู้มีสมรรถนะในการทำงานหรือการประกอบอาชีพในเชิงเทคนิคและประยุกต์ใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้ถูกต้องและปลอดภัย สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานในการปฏิบัติงานได้ และเป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการระบุรายละเอียดด้านภูมิศาสตร์ท้องถิ่นที่จำเป็นสำหรับคนขับรถแท็กซี่ และขับรถแท็กซี่ด้วยความปลอดภัยและบริการที่ดีได้ ภายใต้การสนับสนุน และควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. มีอายุ 22 ปีขึ้นไป
2. กรณีมีใบขับขี่รถโดยสารสาธารณะ (แท็กซี่) ต้องมีประสบการณ์ขับรถโดยสารสาธารณะ (แท็กซี่) ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 ปี
3. กรณีมีใบขับขี่รถโดยสารสาธารณะประเภทอื่นที่ได้รับอนุญาตจากกรมการขนส่งทางบก และมีบัตรประจำตัวคนขับรถ (บัตรเหลือง) ต้องมีประสบการณ์การขับรถยนต์โดยสารสาธารณะ ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 ปี และก่อนขอรับการประเมินต้องมีประสบการณ์ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) อย่างน้อย 1 ปี

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่)

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

10101 การระบุรายละเอียด ด้านภูมิศาสตร์ท้องถิ่นที่จำเป็นสำหรับคนขับรถแท็กซี่

10201 การขับรถแท็กซี่ด้วยความปลอดภัยและบริการที่ดี

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
เป็นผู้นำในด้านการบริการรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่)	10	ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) ได้อย่างมีคุณภาพ	101	เตรียมความพร้อมก่อนขับรถ
			102	ขับรถแท็กซี่ด้วยบริการที่ดีและปลอดภัย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
101	เตรียมความพร้อมก่อนขับรถ	10101	การระบุรายละเอียดด้านภูมิศาสตร์ท้องถิ่นที่จำเป็นสำหรับคนขับรถแท็กซี่	10101-01	การระบุถนนสายหลัก สายรอง ในท้องถิ่น
				10101-02	การระบุตำแหน่งที่ตั้งของสถานีขนส่งและบริการรถสาธารณะ
				10101-03	การระบุแหล่งท่องเที่ยวหลัก และศูนย์กลางทางธุรกิจ
				10101-04	การระบุสถานที่ราชการ และสถานบริการสาธารณะ
102	ขับรถแท็กซี่ด้วยบริการที่ดีและปลอดภัย	10201	การขับรถแท็กซี่ด้วยความปลอดภัยและบริการที่ดี	10201-01	การขับรถแท็กซี่ด้วยความปลอดภัย
				10201-02	การให้บริการผู้โดยสารในขณะปฏิบัติหน้าที่
				10201-03	การสื่อสารกับผู้โดยสารในขณะปฏิบัติหน้าที่

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10101

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ การระบุรายละเอียด ด้านภูมิศาสตร์ท้องถิ่นที่จำเป็นสำหรับคนขับรถแท็กซี่

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2566

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้มีความรู้ด้านภูมิศาสตร์ท้องถิ่นที่จำเป็นสำหรับคนขับรถแท็กซี่ ในถนนสายหลัก ถนนระหว่างเมือง ชานเมือง จุดสังเกต บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ แหล่งท่องเที่ยว และเขตศูนย์กลางทางธุรกิจ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10101-01 การระบุถนนสายหลัก สายรอง ในท้องถิ่น	1.1 ระบุชื่อถนนสายหลัก (ทางเอก) และสายรอง (ทางโท) ในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 1.2 ระบุชื่อถนนที่เป็นทางขึ้นและทางลงของทางพิเศษได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 1.3 ระบุชื่อพื้นที่ชานเมืองทิศตะวันออก ตะวันตก เหนือ และใต้ ตามระยะห่างจากเขตศูนย์กลางทางธุรกิจได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน
10101-02 การระบุตำแหน่งที่ตั้งของสถานีขนส่ง และบริการรถสาธารณะ	2.1 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของสถานีขนส่งทางถนน ทางเรือ ทางอากาศ ได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 2.2 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของสถานีขนส่งทางรางได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10101-03 การระบุแหล่งท่องเที่ยวหลัก และศูนย์กลางทางธุรกิจ	3.1 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของโรงแรมขนาดใหญ่ในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะ สม และรอบคอบ 3.2 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของศูนย์การค้าหลักในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 3.3 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปะที่สำคัญในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 3.4 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของแหล่งบันเทิงและสถานบริการในท้องถิ่น ได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 3.6 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 3.7 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของศูนย์กลางทางธุรกิจและศูนย์ประชุม/ศูนย์แสดงสินค้าได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน
10101-04 การระบุสถานที่ราชการ และสถานบริการสาธารณะ	4.1 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของสถานที่ราชการหลักในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 4.2 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของสนามกีฬาหลักในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 4.3 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของสถานศึกษาหลักในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 4.4 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของสถานพยาบาลหลักในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ 4.5 ระบุชื่อถนนที่ตั้งของสถานีตำรวจในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและรอบคอบ	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

ทักษะในการสังเกตภูมิศาสตร์ท้องถิ่นที่จำเป็นสำหรับคนขับรถแท็กซี่ ในถนนสายหลัก ถนนระหว่างเมือง ชานเมือง จุดสังเกต บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ แหล่งท่องเที่ยว และเขตศูนย์กลางทางธุรกิจ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับชื่อถนนสายหลัก (ทางเอก) และสายรอง (ทางโท) ในท้องถิ่น
2. ความรู้เกี่ยวกับชื่อถนนที่ตั้งของสถานีขนส่ง การบริการสาธารณะในท้องถิ่น
3. ความรู้เกี่ยวกับชื่อถนนที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวหลัก และศูนย์การค้าทางธุรกิจในท้องถิ่น
4. ความรู้เกี่ยวกับชื่อถนนที่ตั้งของสถานที่ราชการ และสถานบริการสาธารณะในท้องถิ่น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) หรือเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสัมภาษณ์
2. ผลการทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก
3. แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio)
4. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อย ขอบเขต ความรู้ และทักษะที่กำหนด ในกรณีที่ผู้รับการประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนด ผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะ และสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่าน และสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินการปฏิบัติงานจริงที่ต้องการของผู้เข้ารับการประเมิน โดยใช้แบบบันทึกรายการจากการสังเกต และเอกสารหลักฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานต่างๆ
2. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้ผู้เข้ารับการประเมิน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก แฟ้มสะสมผลงาน และ เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ระบุภูมิศาสตร์ท้องถิ่นที่จำเป็นสำหรับคนขับรถแท็กซี่ ถนนสายหลัก สายรองในท้องถิ่น ตำแหน่งสถานีขนส่งและบริการรถสาธารณะ แหล่งท่องเที่ยวหลัก และศูนย์กลางทางธุรกิจ สถานที่ราชการ และสถานบริการสาธารณะ

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ท้องถิ่น หมายถึง พื้นที่ที่ให้บริการในแต่ละจังหวัด โดยครอบคลุมถนนสายหลักและสายรอง
2. ทางพิเศษ หมายถึง ทางยกระดับ ทางเลี่ยงเมือง ทางด่วน ทางหลวงพิเศษเชื่อมระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์)
3. ที่ตั้งชานเมืองของกรุงเทพมหานครด้านทิศตะวันออก เช่น สุวรรณภูมิ ลาดกระบัง บางพลี ฯลฯ ด้านทิศตะวันตก เช่น พุทธมณฑล ศาลายา หนองแขม ฯลฯ ด้านทิศเหนือ เช่น รังสิต นวนคร ลำลูกกา คลองหลวง ฯลฯ ด้านทิศใต้ เช่น บางบอน ราษฎร์บูรณะ พระประแดง บางขุนเทียน มหาชัย ฯลฯ
4. สถานีขนส่ง หมายถึง สถานี จุดจอด อู่ ท่ารถ ที่ให้บริการรถสาธารณะ เช่น สถานีบริการรถทัวร์ รถตู้ สนามบิน ท่าเรือ ฯลฯ
5. สถานีขนส่งทางราง หมายถึง สถานีที่ขนส่งมวลชน เช่น สถานีรถไฟ (รฟท./SRT) สถานีรถไฟฟ้า (BTS, MRT, ARL)
6. โรงแรมขนาดใหญ่ในท้องถิ่น หมายถึง โรงแรมระดับ 3-5 ดาว ตามมาตรฐานของสมาคมโรงแรมไทย
7. ศูนย์การค้าหลักในท้องถิ่น เช่น ห้างสรรพสินค้า ฯลฯ ในท้องถิ่น
8. แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปะในท้องถิ่น เช่น วัด พิพิธภัณฑ์ อุทยานประวัติศาสตร์ หอศิลปะ ฯลฯ ในท้องถิ่น
9. แหล่งบันเทิง และสถานบริการในท้องถิ่น หมายถึง สถานเริงรมย์
10. สวนสาธารณะและอุทยานหลัก หมายถึง สวนสาธารณะและอุทยานหลักในท้องถิ่น
11. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในท้องถิ่น เช่น น้ำตก ทะเล ภูเขา ในท้องถิ่น
12. ศูนย์กลางทางธุรกิจ หมายถึง พื้นที่ เขต ย่าน สถานที่ หรืออาคารสูงที่รวมกิจการทางธุรกิจในท้องถิ่น
13. สถานที่ราชการ เช่น สำนักงานเขต ศูนย์ราชการ ศาลากลางจังหวัด สถานทูต ฯลฯ
14. สนามกีฬาหลัก เช่น สนามกีฬาแห่งชาติ หรือ สนามกีฬาประจำจังหวัด
15. สถานศึกษาหลัก เช่น โรงเรียนประจำจังหวัด และมหาวิทยาลัย
16. สถานพยาบาลหลัก เช่น โรงพยาบาลประจำจังหวัด ศูนย์การแพทย์ สถานีอนามัย ศูนย์อนามัย ฯลฯ
17. สถานีตำรวจ เช่น สถานีตำรวจประจำท้องที่
18. ความเหมาะสมและรอบคอบ หมายถึง มีความละเอียดและไตร่ตรองข้อมูล เพื่อให้การระบุตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ต่างๆ และจุดใกล้เคียง ไม่ผิดพลาด

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก
2. แบบประเมินผลจากการสัมภาษณ์
3. แฟ้มสะสมผลงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10201

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ การขับรถแท็กซี่ด้วยความปลอดภัยและบริการที่ดี

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2566

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการขับรถแท็กซี่ การควบคุมยานพาหนะอย่างเป็นระบบและ
มีประสิทธิภาพ เพื่อความปลอดภัย ตลอดจนการให้บริการและสื่อสารกับผู้โดยสารอย่างมีประสิทธิผล รวมถึงสังเกตการทำงานขณะขับรถและสภาพการจราจร

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

N/A

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10201-01 การขับรถแท็กซี่ด้วยความปลอดภัย	1.1 ขับเคลื่อนรถยนต์ได้อย่างนิ่มนวล 1.2 ขับรถยนต์ได้อย่างปลอดภัย	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
10201-02 การให้บริการผู้โดยสารในขณะปฏิบัติหน้าที่	2.1 รักษาความสะอาดของร่างกาย เครื่องแต่งกาย และแต่งกายถูกต้องตามข้อกำหนดของกรมการขนส่งทางบก 2.2 ช่วยเหลือผู้โดยสารตามที่ผู้โดยสารต้องการหรือร้องขอด้วยความเต็มใจและสุภาพ 2.3 รับแจ้งจุดหมายปลายทาง และให้บริการจนถึงจุดหมายปลายทางด้วยความเต็มใจและไม่ละทิ้งผู้โดยสาร 2.4 แจ้งแก่ผู้โดยสาร ในการชำระค่าโดยสารให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกรมการขนส่งทางบก	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
10201-03 การสื่อสารกับผู้โดยสารในขณะปฏิบัติหน้าที่	3.1 ทักทายผู้โดยสารด้วยกิริยามารยาทที่สุภาพและเป็นมิตร 3.2 สื่อสารกับผู้โดยสารระหว่างปฏิบัติและหลังปฏิบัติหน้าที่ด้วยกิริยามารยาทที่สุภาพและเป็นมิตร 3.3 สื่อสารภาษาอังกฤษเบื้องต้นกับผู้โดยสารชาวต่างชาติได้ด้วยความเข้าใจ	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการขับเคลื่อนรถยนต์ได้อย่างนิ่มนวลและปลอดภัย
2. ความสามารถในการรักษาความสะอาดของร่างกายและเครื่องแต่งกาย การดูแลบุคลิกภาพ กิริยามารยาท
3. ความสามารถในการสื่อสาร รวมถึงภาษาต่างประเทศขั้นต้น และ/หรือขั้นที่สูงขึ้น

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการขับเคลื่อนรถยนต์อย่างนิ่มนวลและปลอดภัย
2. ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและข้อกำหนดของกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การแต่งกายของผู้ขับขี่
3. ความรู้เกี่ยวกับการให้บริการ การช่วยเหลือ การชำระค่าโดยสาร
4. ความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารขั้นต้น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบอนุญาตขับขี่รถโดยสารสาธารณะ ที่ออกโดยกรมการขนส่งทางบก
2. คู่มือการแต่งกายของกรมการขนส่งทางบก
3. คู่มือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้ขับขี่รถแท็กซี่
4. อัตราค่าโดยสารของกรมการขนส่งทางบก
5. ผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสัมภาษณ์
2. แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio)
3. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อย ขอบเขต ความรู้ และทักษะที่กำหนด ในกรณีที่ผู้รับการประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนด ผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะ และสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่าน และสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินการปฏิบัติงานจริงที่ต้องการของผู้เข้ารับการ โดยใช้แบบบันทึกรายการจากการสังเกต และเอกสารหลักฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานต่างๆ
2. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้ผู้เข้ารับการ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ควบคุมยานพาหนะอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อความปลอดภัย ให้บริการและสื่อสารกับผู้โดยสารอย่างมีประสิทธิผล รวมถึงสังเกตการทำงานขณะขับรถและสภาพการจราจร

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การขับเคลื่อนรถยนต์ได้อย่างนิ่มนวล คือ ผู้ขับแท็กซี่ต้องเปลี่ยนเกียร์ได้อย่างสัมพันธ์กับความเร็วของรอบ เครื่องยนต์ เหยียบคันเร่งและเบรคอย่างนิ่มนวล
2. การขับรถได้อย่างปลอดภัย คือ ผู้ขับแท็กซี่จะต้องมีสมาธิในการขับขี่ และขับรถตามกฎจราจร
3. การแต่งกายของผู้ขับรถแท็กซี่ให้เป็นตามข้อกำหนดของกรมการขนส่งทางบก ดังนี้

- เสื้อเชิ้ตคอพับ แขนยาว หรือแขนสั้น ไม่มีลวดลาย การสวมเสื้อให้สอดชายล่างของเสื้อ ให้อยู่ภายในกางเกง
- กางเกงขายาวสีเดียวกับเสื้อ และไม่มีลวดลาย โดยสีกางเกงอาจจะเข้มกว่าสีเสื้อก็ได้
- รองเท้าหุ้มส้น หรือหุ้มข้อ (เว้นแต่เท้าเจ็บจนไม่สามารถสวมได้)
- ที่อกเสื้อด้านซ้าย ให้ติดชื่อและชื่อสกุล ของผู้ขับขี่เป็นอักษรไทยด้านซ้าย อักษรโรมันด้านขวา ขนาดตัวอักษรสูงไม่น้อยกว่า 1.50 เซนติเมตร

ตัวอักษรต้องเป็นตัวพิมพ์อ่านได้ง่าย โดยเย็บติดหรือปักไว้ สีของตัวอักษรต้องให้ ตัดกับสีเสื้อเห็นได้ชัด และต้องมองเห็นได้ชัดเจนโดยตลอด
มิให้มีสิ่งใดปิดบังไว้เลยแม้เพียงบางส่วน

4. การช่วยเหลือผู้โดยสาร เช่น การช่วยยกสัมภาระ การช่วยเหลือการขึ้นรถลงรถ (ตามความต้องการหรือร้องขอ) รวมถึงการบริการและให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการ ฯลฯ

5. ให้บริการจนถึงจุดหมายปลายทาง หมายถึง การส่งผู้โดยสารไปยังจุดหมายปลายทางตามที่
ตกลงกัน โดยไม่ละทิ้งผู้โดยสารระหว่างทาง

6. การชำระค่าโดยสาร ให้ชำระตามราคาที่มิเตอร์แสดงผล ตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และมีรายละเอียดของอัตราค่าโดยสาร ดังนี้

กิโลเมตร	ค่าโดยสาร
0-1	35 บาท
2-12	5 บาท/กม.
12-20	5.50 บาท/กม.
20-40	6 บาท/กม.
40-60	6.50 บาท/กม.
60-80	7.50 บาท/กม.
80 ขึ้นไป	8.50 บาท/กม.

7. กิริยามารยาทที่สุภาพและเป็นมิตร หมายถึง การกล่าวทักทายด้วยความยิ้มแย้ม แจ่มใส น้ำเสียงนุ่มนวล และไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการรบกวน กระทบหรือก่อให้เกิดความรำคาญ หรือความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้โดยสาร

8. ผู้ขับแท็กซี่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

<u>เครื่องมือการประเมิน</u>

1. แบบประเมินผลจากการสัมภาษณ์
2. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน
3. แฟ้มสะสมผลงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือการประเมิน